

RECLAMEBORDEN MET OPSCHRIFTEN IN HET ARABISCH EN HEBREEUWS IN DE STRATEN VAN UMM AL-FAHM, DE GROOTSTE STAD IN DE ZOGENOEMDE 'ARABISCHE DRIEHOEK'. DANIEL ROSENTHAL

In het vredesplan van de Amerikaanse president Trump mag Israël de Joodse nederzettingen confisqueren. De Palestijnen krijgen in ruil een stukje land van Israël waar vooral Arabieren wonen. Dat idee valt bijzonder slecht bij de inwoners van dat gebied.
SASHA KESTER

Hij moest wel even naar adem happen ja, zegt Yousef Jabareen. Het idee om Israëlische Arabieren hun paspoort af te pakken, is niet nieuw. Extreemrechtse politici hebben wel vaker geopperd om Arabische steden en dorpen over te dragen aan de Palestijnse Autoriteit. 'Maar het was een schok om deze fantasie terug te zien in een Amerikaans vredesvoorstel.'

Goed weggestopt in het plan dat president Trump vorige maand presenteerde als dé oplossing voor het slepende Israëlisch-Palestijnse conflict, staat een voorstel om de grenzen van Israël een beetje aan te passen. Het idee is simpel: als Israël de Joodse nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever annexeert, krijgen de Palestijnen daar land voor terug. Door de lijn op de landkaart een klein beetje te verschuiven, zou een gebied waar tien Israëlische stadjes en dorpen liggen in Palestijns gebied terecht komen. 'En stomtoevallig wonen daar vrijwel alleen maar Arabieren', zegt Jabareen.

De 47-jarige man is geboren op de steile hellingen van Umm al-Fahm, de grootste stad (50.000 inwoners) van het gebied, dat 'de Arabische Driehoek' wordt genoemd. Zijn portret hangt hier aan muren en lantaarnpalen, want Jabareen zit namens de Joint List (een samenwerkingsverband van Arabische politieke partijen) in het Israëlische parlement, en op maandag 2 maart zijn er verkiezingen. 'Die zijn belangrijker dan ooit voor ons', zegt Jabareen. 'Hoe meer zetels de partijen hebben die zich tegen de plannen van Trump keren, hoe kleiner de kans dat ze ooit worden geïmplementeerd.'

In het parlement ziet Jabareen al jaren hoe rechtse politici morrelen aan de status van Israëlische Arabieren - merendeels nazaten van Palestijnen die na 1948 binnen de grenzen van de nieuwe staat Israël bleven wonen. Zo werd in 2018 een wet aangenomen die onder andere bepaalt dat Israël 'het historische thuisland is van het Joodse volk'. De haviken in de regering maken zich zorgen over de 'demografische tijdbom', zegt Jabareen. Wat als de Arabieren, die nu 20 procent van de Israëlische bevolking uitmaken, nog meer kinderen krijgen en op een dag de meerderheid vormen in de Joodse staat?

Israëlische media suggeren dat het voorstel om met de grenzen te schuiven afkomstig is van premier Benjamin Netanyahu. 'Het motief is duidelijk', zegt Jabareen. 'De premier wil minder Arabieren in Israël. Zelfs als het plan niet geïmplementeerd wordt, zet het ons neer als onwelkom, als vijanden, als een vijfde kolonne.'

Protesten

Toen Trumps plan doordrong tot de bevolking van 'de driehoek', braken protesten uit. 'Wij zijn inwoners van Israël', zegt Mohamed, die binnenkort een pizzeria opent in het oude centrum van Umm al-Fahm. 'Tweederangsburgers, dat is waar, maar we kunnen een fatsoenlijk leven leiden.' De ruiten van zijn restaurant zijn afgeplakt met oude kranten, binnen is een groep mannen druk in de weer met ladders en verf. Het pand bevindt zich in een steil kronkelstraatje, boven op de heuvel waarop het stadje is gebouwd, recht tegenover een moskee met een blinkende koepel.

Onder aan de heuvel is het moderne Umm al-Fahm: een brede doorgaande weg met aan weerszijden kantoren en winkels. De straatnamen, de schreeuwerige reclameborden en de menukaarten in restaurants zijn zowel in het Arabisch als in het Hebreeuws. Iedereen hier kijkt vies als de naam van de Amerikaanse president valt. 'Wij hebben meegeholpen dit land op te bouwen', zegt Ashraf, de eigenaar van een supermarkt. 'We hebben hier een leven! Dat kunnen ze ons niet afnemen.'

Het is nog volstrekt onduidelijk wat de gevolgen zouden zijn voor de 250.000 inwoners van het gebied als het plan wordt uitgevoerd. Zo weet niemand of zij een stem krijgen bij de eventuele besluitvorming, en is het onbekend of zij hun Israëlische paspoort zouden verliezen, en alle rechten die daarmee samenhangen - al zou een dergelijke stap volledig in strijd zijn met het internationaal recht.

'Israël heeft zich in het verleden ook niet veel van dat internationale recht aangetrokken', zegt Samir Atamni. 'Iets dat nu als een ballonnetje wordt opgelaten, maakt straks wellicht deel uit van een toekomstige politieke oplossing. Een droom van extreemrechts wordt op deze manier genormaliseerd.'

Atamni is directeur van het Joods-Arabisch centrum voor vrede Givat Haviva, een instituut dat gelijkheid tussen beide bevolkingsgroepen promoot en sociale integratie probeert te bevorderen. Soms, knikt hij, voelt hij zich gediscrimineerd. Als een soldaat zijn identiteitskaart ziet, wordt hij bijna altijd apart genomen. Hij durft niet overal Arabisch te spreken, kreeg niet altijd de functie die hij wilde omdat 'hij toch ook wel begreep dat we daar geen Arabier kunnen hebben', en krimpt ineem als politici waarschuwen dat Arabieren nooit helemaal te vertrouwen zijn.

Maar toch. Atamni droomt van een Israël waarin iedereen gelijk is, en werkt daar hard voor door bijvoorbeeld onderwijsprogramma's op te zetten, waarbij jongeren uit beide gemeenschappen elkaar leren kennen. 'Wij horen bij dit land', zegt hij zachtjes. 'Ik ben hier geboren, ik heb hier gestudeerd, en heb hier vrienden. Het is voor mij gemakkelijker om rapporten in het Hebreeuws dan in het Arabisch te schrijven. Natuurlijk voel ik me Palestijn, dat is onderdeel van mijn identiteit, maar ik ben ook Israëliër.'

Vrijer

Opvallend is dat geen van de Israëlische Arabieren, ondanks al het racisme dat zij zeggen te ervaren, deel wil uitmaken van een Palestijnse Staat. Allereerst is dat vanwege de rechten die zij als Israëliër hebben. Ze kunnen studeren aan Israëlische universiteiten, en hebben een goede ziektekostenverzekering. Daarnaast kunnen zij veel vrijer reizen, zowel binnen Israël als naar het buitenland, dan Palestijnen die op de Westelijke Jordaanoever wonen.

'Het leven aan de andere kant van de muur (die Israël tijdens de Tweede Intifada langs de Westelijke Jordaanoever optrok om terroristen buiten te houden - red.) is vreselijk', zegt

Atamni. 'Er is daar niets: geen werk, geen goede ziekenhuizen, geen luchthaven. En als je ergens naartoe wilt, moet je langs de checkpoints, waar je soms urenlang moet wachten.'

Ook op straat schudt iedereen zijn hoofd bij het idee. 'Wij hebben hier problemen', zegt Ashraf van de supermarkt, 'maar daar is het veel slechter.' Mensen benadrukken de corruptie van de Palestijnse Autoriteit, zeggen dat al die miljarden aan internationaal donorgeld die de Palestijnse president Mahmoud Abbas heeft ontvangen, nauwelijks doorsijpelen naar de bevolking. 'Die man is een dief', klinkt het uit vele monden. 'Hij heeft grote huizen en grote auto's, maar de gaten in het wegdek worden niet gerepareerd.'

Parlementslid Yousef Jabareen drukt zich voorzichtiger uit. 'Er zijn zeker problemen', zegt hij, 'maar door de bezetting is het voor de Palestijnse Autoriteit onmogelijk om, bijvoorbeeld, de economie op gang te krijgen. Laten we hen pas beoordelen als de Palestijnse staat een werkelijk onafhankelijke status heeft.'

De hoop van Jabareen is dat Israëliische Arabieren maandag massaal komen opdagen voor de verkiezingen. Uit de peilingen blijkt dat deze groep gemotiveerder is dan ooit. 'Netanyahu wil van de Arabische kiezers af', zegt Jabareen, 'maar op deze manier krijgt hij er juist meer.'